

ผลของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในวัยผู้ใหญ่

วารางคณา สายสิทธิ์^{1*}, อ้อฤทัย ณะคำมา¹, พนิตนันท์ แซ่ลิ้ม¹, ดนุพล หทยอยสระ², ปฐมพร พิศวง²,
ธนากร เสริฐภูเขียว², ธนารัตน์ อรรคคติ², ธัญลักษณ์ อินราช², นิชาพัชร์ หีกขุนทด², บุษยา ฟุ้งสกุล²
และนนทวัฒน์ นิลคำ²

¹กลุ่มวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

²⁻⁹นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*warangkana@webmail.npru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้เฉลี่ยเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อนใช้และหลังใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในกลุ่มประชาชนวัยผู้ใหญ่ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มารับบริการฉีดวัคซีนป้องกัน COVID19 ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 130 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในวัยผู้ใหญ่ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นภายใต้ความรู้ด้านสุขภาพ เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้ที่ระดับมากที่สุด (\bar{X} 4.88, SD 0.35) และมีความตรงของเนื้อหาเท่ากับ 1.0 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบความรู้เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความตรงของเนื้อหาเท่ากับ 1.0 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ Wilcoxon Signe-Ranks test

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความรู้เฉลี่ยหลังใช้คะแนนความรู้เฉลี่ยหลังใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สูงกว่าก่อนใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($z = -9.89$, $P < .001$)

คำสำคัญ: ผลของการใช้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 วัยผู้ใหญ่

The Effects of Using Electronic Book about Coronavirus Disease 2019 among Adult Population

Warangkana Saisit^{1*}, Orruethai Thanakumma¹, Panittanan Sealim¹, Danuphon Hyoisai²,
Pathomporn Pissawong², Thanakorn Soetpookhieo², Thanarat Akkhati², Thanyalak Inrat²,
Nichapat Huekkhunthod², Budsaya Phuengsalud² and Nontawat Ninkram²

¹Adult and elderly nursing division, Faculty of Nursing, Nakhon Pathom Rajabhat University

²The third year of Student Nurse, Faculty of Nursing, Nakhon Pathom Rajabhat University

*warangkana@webmail.npru.ac.th

Abstract

This study was a quasi-experimental, one-group pre-posttest design, to compare the average knowledge scores about Coronavirus Disease 2019 (COVID19) before and after using the electronic book about COVID-19 among adults. Subjects were 130 people who received the COVID19 vaccination at the vaccine center of Nakhon Pathom Rajabhat University. The electronic book about COVID19 was developed by the researcher under the health literacy of COVID19. It has the highest feasibility of the Electronic Book (\bar{X} 4.88, SD 0.35) and content validity index was 1.0. The data collection tool was the COVID19 Knowledge Test, which shows the content validity was 1.0 and the Cronbach's alpha coefficient was .85. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and Wilcoxon Signed Ranks test.

The results showed that the mean knowledge score about COVID19 after used electronic book about COVID19 was higher than before used electronic book significantly ($z = -9.89, P < .001$)

Keywords: The effects of using, Electronic Books, Coronavirus Disease 2019, Adult Population

1. บทนำ

สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID19) ทั่วโลก ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2562 เป็นต้นมา โดยเริ่มจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ถือเป็นภัยพิบัติจากโรคระบาดที่เป็นการระบาดทั่วโลก (Pandemic) [1-2] ซึ่งสร้างผลกระทบมากมายทั้งด้านร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจ และสังคม เนื่องจาก COVID19 เป็นโรคที่แพร่กระจายจากคนสู่คนได้ง่ายและเร็วมากผ่านการไอ จาม รวมถึงการสัมผัสกับสิ่งคัดหลั่งที่มีเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยพบผู้ป่วยรายแรกเมื่อ 31 มกราคม พ.ศ.2563 [2-3] ซึ่งความรุนแรงของโรคขึ้นอยู่กับปริมาณของเชื้อโรคที่ได้รับเข้าไปร่วมกับปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น โรคประจำตัว วัยสูงอายุ เป็นต้น เมื่อได้รับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าไปในร่างกายหากเกิดอาการเล็กน้อยจะมีอาการคล้ายเป็นไข้หวัด แต่หากมีรุนแรงจะเป็นอาการที่เกิดจากภาวะปอดอักเสบ (pneumonia) จนกระทั่งเกิดการหายใจล้มเหลวตามมา [3-4] สถิติการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั่วโลกสะสมอยู่ที่ 215,924,436 คน ในขณะที่ประเทศไทยวันที่ 30 พฤษภาคม 2565 ยังคงพบผู้ป่วยรายใหม่จำนวน 3,955 คน ผู้ป่วยยืนยันสะสม 4,450,457 คน และเสียชีวิตสะสม 23,070 คน แม้ว่าจะมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับวัคซีนป้องกัน COVID19 อย่างทั่วถึงในปัจจุบันได้รับวัคซีนสะสม 136,869,281 โดสแล้วก็ตาม [5]

ความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งการป้องกันการแพร่ระบาด การได้รับวัคซีนป้องกันโรครวมถึงการขอความช่วยเหลือเมื่อมีอาการของโรคหรือมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคเป็นสิ่งสำคัญที่ประชาชนควรตระหนักถึงในการดำเนินชีวิตแบบวิถีปกติใหม่ (new normal) ในปัจจุบัน ซึ่งการมีพฤติกรรมสุขภาพและสุขอนามัยเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการป้องกันโรคและบรรเทาอาการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 [4], [6], [7] แต่ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีหลากหลายช่องทางที่เผยแพร่ออกมาโดยแบ่งแยกออกเป็น ส่วน เช่น อาการ การติดต่อโรค การป้องกันโรค เป็นต้น ทำให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารไม่เป็นภาพรวมและไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นผู้วิจัยและคณะจึงได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ครอบคลุมและสำคัญมาพัฒนาเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Book: E-book) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่และทุกเวลาเพื่อเป็นการย้ำเตือนและเน้นย้ำเรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งการป้องกันการแพร่ระบาดรวมถึงการได้รับวัคซีนและการบรรเทาอาการที่เกิดขึ้นหลังจากการได้รับยาวัคซีน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้เฉลี่ยเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อนและหลังใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในวัยผู้ใหญ่

3. สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนวัยผู้ใหญ่มีคะแนนความรู้เฉลี่ยเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หลังใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สูงกว่าก่อนใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

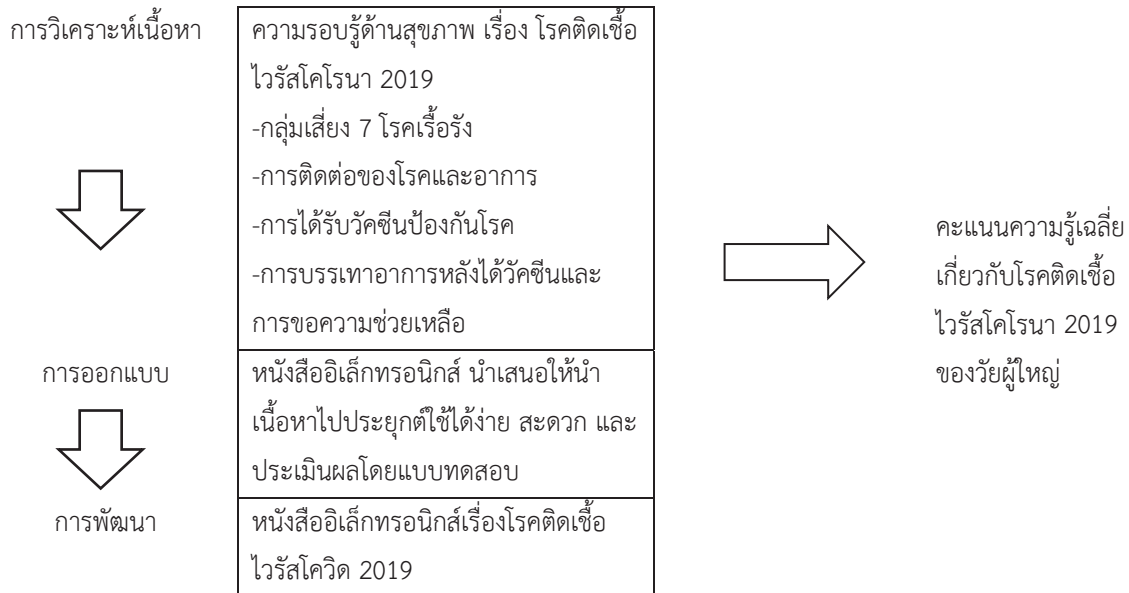
4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 23 หน้า ที่รวบรวมไว้พัฒนาเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบด้วย 4 หมวด ได้แก่ หมวด 1 กลุ่ม 7 โรคเรื้อรัง หมวด 2 ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หมวด 3 ข้อมูลเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และหมวด 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการบรรเทาอาการหลังได้รับวัคซีนและเบอร์โทรฉุกเฉินขอความช่วยเหลือ

4.2 ผลของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในวัยผู้ใหญ่ หมายถึง คะแนนความรู้เฉลี่ยเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หลังใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดการสร้างสื่อแอปพลิเคชันในการเรียนรู้โดยประยุกต์รูปแบบ ADDIE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์เนื้อหา 2) การออกแบบหน้าจอเกี่ยวกับเนื้อหาในการนำเสนอและทดสอบผล 3) การพัฒนาสิ่งที่วิเคราะห์และออกแบบไว้ 4) การนำไปใช้ และ 5) การประเมินผล [8]

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยกึ่งทดลองนี้ดำเนินการศึกษาในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม 2564 โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 และระยะที่ 2 การประเมินผลการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 ไปใช้

6.1 ประชากร

ประชาชนจังหวัดนครปฐม

6.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้มารับบริการวัยผู้ใหญ่ที่มาฉีดวัคซีนป้องกัน COVID19 ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม วันที่ 5-6 ตุลาคม 2564

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Inclusion criteria) ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) อายุ 18-60 ปี
- 2) สื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้เข้าใจ
- 3) มีโทรศัพท์ที่ใช้ระบบปฏิบัติการแบบแอนดรอยด์หรือไอโอเอส
- 4) ยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย

หลังจากนั้นใช้วิธีสุ่มจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (sampling without replacement)

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria) คือ โทรศัพท์หรือระบบปฏิบัติการของโทรศัพท์ขัดข้องขณะร่วมกระบวนการวิจัย และไม่ยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตารางประมาณขนาดตัวอย่างค่าอิทธิพล เพื่อควบคุมข้อผิดพลาดประเภทที่ 2 (type 2 error) โดยกำหนดค่าอำนาจการทาย (power) ที่ 0.80 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และขนาดอิทธิพลระดับใหญ่ (large effect size) ที่ 0.80 ซึ่งอ้างอิงจากงานวิจัยของณัฐวรรณ [6] ได้กลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อยกลุ่มละ 30 คน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กลุ่มตัวอย่าง 130 คน เนื่องจากเมื่อใช้ข้อมูลจำนวน 30 คน พบว่า ข้อมูลมีการกระจายตัวไม่เท่ากัน หรือไม่ปกติ จึงได้มีการเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แต่ยังคงได้การกระจายตัวของข้อมูลไม่เป็นปกติ จึงต้องเลือกใช้ Wilcoxon Sign-Ranks test ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6.3 เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบด้วย 4 หมวด ได้แก่ หมวด 1 กลุ่ม 7 โรคเรื้อรัง หมวด 2 ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หมวด 3 ข้อมูลเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และหมวด 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการบรรเทาอาการหลังได้รับวัคซีนและเบอร์โทรฉุกเฉินขอความช่วยเหลือ

6.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความรู้เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบทดสอบจากเนื้อหาตามข้อมูล โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แบบถูกผิด โดยคำตอบที่ถูกได้ 1 คะแนน และคำตอบที่ผิดได้ 0 คะแนน จำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามโรคเรื้อรังที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 และมีอาการรุนแรง 1 ข้อ ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 4 ข้อ ข้อมูลเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 3 ข้อ และข้อมูลเกี่ยวกับการบรรเทาอาการหลังได้รับวัคซีนและเบอร์โทรฉุกเฉินขอความช่วยเหลือ 2 ข้อ

6.3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และแบบทดสอบความรู้เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย เพื่อลดค่าความคลาดเคลื่อน ดังนี้

1) ความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (content validity index [CVI]) โดยค่าดัชนีความตรงของเครื่องมือได้ค่า CVI เท่ากับ 1.0

2) ความเที่ยงของเครื่องมือ (reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยที่ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา แล้วพบว่ามีความตรงของเนื้อหาไปทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือในกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะเหมือนกับประชากรในงานวิจัย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 30 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าที่ยอมรับได้สำหรับเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .848

3) ความเป็นไปได้ของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้วิจัยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านการทดลองใช้โดยผู้ใช้จำนวน 10 คน พบว่าความเป็นไปได้ของการให้อยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ย 4.88 (SD 0.35) โดยด้านความเป็นประโยชน์ของการนำไปใช้เฉลี่ยอยู่ที่ 4.90 (SD 0.32) ด้านการนำไปใช้งานได้ง่ายและสะดวกเฉลี่ยอยู่ที่ 4.80 (SD 0.42) ด้านความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ที่ 4.90 (SD 0.32) ด้านความถูกต้องเฉลี่ยอยู่ที่ 4.90 (SD 0.32) และความพึงพอใจของการนำไปใช้ เฉลี่ยอยู่ที่ 4.90 (SD 0.32)

6.4 จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงแจ้งสิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะถูกเก็บ

เป็นความลับและนำเสนอในภาพรวมของการวิจัยเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวออกจากกรวิจัยได้โดยไม่จำเป็นต้องให้เหตุผลหรือคำอธิบาย เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจึงดำเนินการรวบรวมข้อมูล

6.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

1) ประชุมปรึกษาหารือกับทีมวิจัยในเนื้อหาความรู้ด้านสุขภาพ เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ กลุ่มเสี่ยง 7 โรคเรื้อรัง การติดต่อของโรคและอาการ การได้รับวัคซีนป้องกันโรค การบรรเทาอาการหลังได้วัคซีนและการขอความช่วยเหลือมีหลากหลายช่องทางที่เผยแพร่ออกมาโดยแบ่งแยกออกเป็น ส่วน เช่น อาการ การติดต่อโรค การป้องกันโรค เป็นต้น ทำให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารไม่เป็นภาพรวมและไม่ต่อเนื่อง

2) ออกแบบการจัดทำสื่อในการนำเสนอเรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้มีความกระชับและเข้าใจง่าย เพื่อให้สะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้จริง

3) พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภายใต้อายุที่ไปไปตามมาตรฐานของเนื้อหาความรู้ด้านสุขภาพ เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และนำไปทดสอบคุณภาพเนื้อหาความรู้ด้านสุขภาพ เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน จนได้ค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ระยะที่ 2 การประเมินผลการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปใช้

1) ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตดำเนินงานวิจัยไปยังอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2) ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การทำวิจัยและขั้นตอนการทำวิจัยพร้อมทั้งขอความร่วมมือในการแสดงเจตนาการยินยอมเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงตอบคำถามข้อซักถามของกลุ่มตัวอย่างให้ชัดเจนและแจ้งกลุ่มตัวอย่างว่าข้อมูลจะเป็นความลับและสามารถยกเลิกการเข้าร่วมวิจัยได้ทุกเมื่อโดยไม่มีผลกระทบใดๆ

3) ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ขณะนั่งรอรับการฉีดวัคซีน ดังนี้

a. ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ใต้ทั้งระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์และไอโอเอส (IOS) สแกน QR code หรือใส่ลิงค์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (<https://anyflip.com/qwmpmp/mdyv/>)

b. ทำแบบทดสอบก่อนศึกษาข้อมูล (pre-test) จำนวน 10 ข้อ

c. ศึกษาข้อมูล COVID19 จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

d. ทำแบบทดสอบหลังศึกษาข้อมูล (posttest) จำนวน 10 ข้อ

6.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.6.1 ข้อมูลทั่วไป เช่น อายุ เป็นต้น ใช้สถิติค่าความถี่และร้อยละ

6.6.2 ข้อมูลความรู้ก่อนและหลังการใช้ Wilcoxon Sign-Ranks test

7. ผลการวิจัย

7.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 130 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 49.20 เพศชายร้อยละ 50.80 มีอายุอยู่ระหว่าง 19-60 ปี เฉลี่ยอยู่ที่ 40.12 ปี (SD 11.38) อยู่ในกลุ่มเสี่ยง 7 โรค ร้อยละ 13.80 ไม่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง 7 โรค ร้อยละ 86.20 ได้รับวัคซีนโนฟาร์ม (Sinopharm) ร้อยละ 69.20 วัคซีนซิโนแวค (Sinovac) ร้อยละ 1.50 วัคซีนแอสตราซิเนกา (AstraZeneca) ร้อยละ 29.20 ไม่มีอาการหลังได้รับวัคซีน ร้อยละ 86.20 มีอาการเจ็บที่ตำแหน่งฉีดวัคซีน ร้อยละ 10.00 มีอาการหน้ามืดหลังได้รับวัคซีน ร้อยละ 3.80

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 130 ราย ด้วยสถิติค่าความถี่และร้อยละ

ข้อมูลทั่วไป	N = 130	
	n	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	66	50.80
หญิง	64	49.20
อยู่ในกลุ่มเสี่ยง 7 โรค		
ใช่	18	13.80
ไม่ใช่	112	86.20
วัคซีนที่ได้รับ		
Sinopharm	90	69.20
Sinovac	2	1.50
AstraZeneca	38	29.20
อาการข้างเคียงหลังได้รับวัคซีน ภายใน 30 นาที		
ไม่มี	112	86.20
มี เช่น เจ็บบริเวณที่ฉีด หน้ามืด	18	13.80

7.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้เฉลี่ยเกี่ยวกับ COVID19 พบว่า คะแนนความรู้เฉลี่ยหลังใช้คะแนนความรู้เฉลี่ยหลังใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($z = -9.89$, $P < .001$) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้เฉลี่ยเกี่ยวกับ COVID19 ก่อนใช้และหลังใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วยสถิติ Wilcoxon Signed Ranks test

ค่าสถิติ	คะแนนความรู้เฉลี่ยก่อนและหลัง
Z	-9.89
P value (2-tailed)	.000

$P < .001$

8. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มความรู้เกี่ยวกับโรค COVID19 ในกลุ่มตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาจริย และคณะ [8] เรื่อง ผลของการใช้สื่อการเรียนรู้แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 30 คน พบว่ามีความรู้เรื่องการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานหลังการใช้สื่อการเรียนรู้แอปพลิเคชัน เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($p \text{ value} < 0.01$) แสดงให้เห็นว่าสื่อการเรียนรู้แอปพลิเคชันในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ทำให้นักเรียนมีความรู้ในการ

ช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถช่วยผู้ที่มีภาวะหัวใจหยุดเต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเพิ่มความรู้ให้แก่ประชาชนที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนและปรับเป็นพฤติกรรมสุขภาพอย่างต่อเนื่องได้นั้นจำเป็นต้องสร้างศักยภาพของตนเอง และที่สำคัญคือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้การให้ความรู้ด้วยการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ขณะรอรับวัคซีนประมาณ 10 นาทีและหลังรับวัคซีนที่ผู้รับบริการสังเกตอาการประมาณ 30 นาที เป็นระยะเวลาที่ไม่ยาวนานยังคงสามารถทำได้ดี เมื่อทำแบบทดสอบประเมินจึงทำให้มีคะแนนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของไมลา [7] เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการเข้ารับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้สูงอายุพบว่าการสร้างแรงจูงใจในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะต้องเริ่มจากการสร้างศักยภาพของตนเองร่วมกับการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคอย่างต่อเนื่อง และการศึกษาของณัฐวรรณ [6] ได้ศึกษาเรื่องความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตอำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ประชาชนมีความรู้และทัศนคติที่ดีในการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีความรู้ระดับมากและสวมหน้ากากออกจากบ้านเสมอ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ส่งเสริมให้เกิดการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคได้ดี

8. ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาต่อไปถึงการปฏิบัติตัวเมื่อกลับไปอยู่ที่บ้านในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

9. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารและอาจารย์ประจำกลุ่มที่ให้ข้อเสนอแนะ แนวคิด ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอดจนสามารถพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ให้เกิดผลประโยชน์ต่อไปได้ ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่เป็นกำลังใจให้และขอบคุณเพื่อนๆ ที่ร่วมกันทำงานนี้จนสำเร็จ และขอขอบพระคุณผู้มารับบริการฉีดวัคซีนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] Bogoch, I.I., Watts, A., Bachli, A. T., Huber C., Kraemer M.U.G., & Khan, K. (2020). Pneumonia of unknown etiology in wuhan, China: potential for international spread via commercial air travel. ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31943059/>
- [2] Lu, H., Stratton, C.W., & Tang Y.W. (2020). Outbreak of pneumonia of unknown etiology in wuhan China: the mystery and the miracle. ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31950516/>
- [3] บรรพต ปานเคลือบ. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับอาการของผู้ป่วยโรคโควิด-19 ในโรงพยาบาลชุมชน อำเภอถลาง จังหวัดนครปฐม. ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2565 จาก <https://www.vachiraphuket.go.th/articles/research/factors-related-to-symptoms-of-patients-covid-19-in-the-community-hospital-thalang-phuket/>
- [4] จักรพันธ์ ศิริบริรักษ์ และสมจิต พุกษะริตานนท์. (2563). โรคโควิด-19. *บูรพาเวชสาร*, 7(1), 89-95.
- [5] กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2565 จาก <https://web.facebook.com/profile.php?id=100068069971811>

- [6] ญัฐววรรณ คำแสน. (2564). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี, 4, 33-48.
- [7] ไมลา อิศระสงคราม. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการป้องกันโรคโควิด-19 กับการเข้ารับบริการฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 ของผู้สูงอายุ. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10, 19(2), 56-67.
- [8] ปาจริย์ ตรินนท์ และคณะ. (2562). ผลของการใช้สื่อการเรียนรู้แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ, 37(3), 98-105.